

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду января 2021 года

В первой декаде января аномалия температуры воздуха в районах возделывания озимых культур на западе страны составила от минус 1°C до плюс 5°C, на юге и юго-востоке Казахстана температурный фон был ниже нормы на 5-10°C, местами ниже на 12°C (в горной и предгорной зонах). Количество выпавших осадков на западе республики было в пределах нормы и выше, на юге и юго-востоке страны осадки были в основном ниже нормы в пределах 1-2 мм, кое-где в горной зоне составили 8-11 мм.

В Жамбылском районе Алматинской области в окрестности МС Аксенгир поля с озимой пшеницей покрыты ровным слоем снега высотой до 7 см, на наблюдательном участке АМП Аккайнар до 30 % поверхности поля оголено вследствие выдувания снега ветром, что при понижениях температуры может привести к повреждению озимой пшеницы.

В Кордайском (АМП Кордай), Меркенском (МС Мерке) и Жуалинском (МС Нурлыкент) районах Жамбылской области на наблюдательных участках отмечается сплошной ровный слой снега в пределах 7-10 см. Оголение поверхности поля от снежного покрова до 30 % отмечено на наблюдательном участке в Байзакском районе (АМП Сарыкемир) и на наблюдательном участке Рыскуловского района (МС Кулан), где отмечен сход снега на 50 % площади из-за таяния вследствие повышения температуры воздуха.

В Толебийском (МС Тасарык) и Сайрамском (МС Шымкент) районах Туркестанской области наблюдательные участки были покрыты сплошным слоем снега высотой до 4-8 см. В Тюлькубасском (МС Т. Рыскулова) и в Казыгуртском (МС Казыгурт) районе на наблюдательных участках снежный покров отсутствовал.

Оттепели продолжительностью до 1 суток в Рыскуловском и Меркенском районах Жамбылской области и особенно в течение 1-6 суток в Тюлькубасском, Казыгуртском, Толебийском и Сайрамском районах Туркестанской области будут способствовать потере зимостойкости особенно слаборазвитых растений озимой пшеницы (фаза: всходы - 3-й лист).

В восточной части Западно-Казахстанской области наблюдался устойчивый снежный покров высотой в пределах 12-29 см, что предотвращало повреждение посевов озимой пшеницы от понижения ночных температур воздуха на поверхности почвы до минус 13-29°C, тем не менее усиление ветра свыше 15 м/сек. в течение 1-5 суток может вызвать выдувание снежного покрова на полях с озимой пшеницей и тем самым способствовать ее вымерзанию.

В Жамбылском районе Алматинской области минимальная температура почвы на глубине узла кущения озимой пшеницы составила минус 8°C. В Тюлькубасском районе Туркестанской области температура на глубине узла кущения на наблюдательном участке достигала минус 5°C, в Байдибекском районе минус 14°C, в Казыгуртском районе минус 11°C, в Толебийском районе минус 2°C и в Сайрамском районе минус 4°C.

На преобладающей территории пастбищного животноводства проводился выпас животных, животные продолжают находиться на стойловом содержании в Жанибекском районе Западно-Казахстанской области, а также в Аркалыкском районе Костанайской области.

Подвозка кормов к базам зимовки животных и подкармливание маточного поголовья и молодняка продолжается в Мангистауском районе Мангистауской области, а также в Каратальском районе Алматинской области.

В районах наблюдения пастбищного животноводства на западе Казахстана в течение 2-9 дней отмечалась изморозь и 1-2 дня оттепель, на юго-западе 1-10 дней изморози и 1-6 дней оттепель, на севере 6 дней изморози, в центре 4-5 дней изморози, на юго-востоке 3-10 суток изморози и на юге 2 дня с оттепелью и 5-8 суток с изморозью.

Около МС Карабау, Индерборский, Новый-Уштоган, Ганюшкино Атырауской области на пастбищах, а также вблизи МС Жаныбек, Жалпактал, Тайпак до двух дней отмечался гололед и около МС Акжар Алматинской области в течение 1 суток отмечались гололедные явления.

По данным на 10 января, очень плохое состояние травостоя продолжается отмечаться в Казталовском районе (МС Жалпактал) и в Жанибекском (МС Жанибек) районе Западно-Казахстанской области, Каратальском районе Алматинской области и в Иргизском районе Актюбинской области, на остальной территории пастбищного животноводства в основном отмечалось удовлетворительное состояние травостоя.

В большинстве пунктов наблюдения пастбищного животноводства пастбища были умеренно и слабо стравлены. Сильно стравленные пастбища продолжают наблюдаться в Жамбылском (МС Айдарлы) и Каратальском (МС Акжар) районах Алматинской области, в Жанибекском (МС Жанибек) районе Западно-Казахстанской области и в Актогайском (МС Бектауата) районе Карагандинской области.

Сухое состояние дернины отмечалось в Кармакчинском районе (МС Карак) Кызылординской области, сырое состояние дернины отмечалось в Курмагазинском районе (Новый-Уштоган) Атырауской области, на остальной территории пастбищного животноводства дернина была мерзлой.

2021 жылдың қаңтар айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Қаңтар айының бірінші онкүндігінде еліміздің батысында күздік дақылдар егілетін аудандарда ауа температурасының ауытқуы минус 1°C-тан плюс 5°C-қа дейін, Қазақстанның оңтүстігі мен оңтүстік-шығысында температуралық фон нормадан 5-10°C-қа, кей жерлерде 12°C-қа (тау бөктері мен таулы аудандарда) төмен болды. Республикамыздың батысында жауған жауын-шашын мөлшері нормаға жуық және одан жоғары болды, елдің

оңтүстігі және оңтүстік-шығысында жауын-шашын көбінесе нормадан шамамен 1-2 мм төмен болды, таулы аймақтардың кей жерлерінде 8-11 мм құрады.

Алматы облысының Жамбыл ауданындағы Ақсеңгір МС маңайында күздік бидайы бар алқаптар биіктігі 7 см-ге дейін тегіс қар жамылғысымен жабылған, Аққайнар АМБ бақылау учаскесінде алқап бетінің 30%-на дейін желдің қарды үрлеуі салдарынан ашық қалды, бұл температураның төмендеуі кезінде күздік бидайға зақым келтіруі мүмкін.

Жамбыл облысының Қордай (Қордай АМБ), Мерке (Мерке МС) және Жуалы (Нұрлыкент МС) аудандарындағы бақылау учаскелерінің шамамен 7-10 см қармен тегіс жабылуы байқалған. Егістік бетінің қар жамылғысынан 30%-ға дейін ашық болуы Байзақ ауданындағы (Сарыкөмір АМБ) бақылау учаскесінде және Рысқұлов ауданындағы (Құлан МС) бақылау учаскесінде байқалған, онда қар көшкіні ауа температурасының жоғарылауы салдарынан қардың еруінен аумақтың 50% орын алған.

Түркістан облысының Төлеби (Тасарық МС) және Сайрам (Шымкент МС) аудандарындағы бақылау учаскелері биіктігі 4-8 см дейін қардың тұтас қабатымен жабылған, Түлкібас (Т.Рысқұлов МС) және Қазығұрт (Қазығұрт МС) аудандарындағы бақылау учаскелерінде қар жамылғысы байқалмаған.

Жамбыл облысының Рысқұлов және Меркі аудандарында ұзақтығы 1 тәулікке дейін, әсіресе Түркістан облысының Түлкібас, Қазығұрт, Төлеби және Сайрам аудандарында ұзақтығы 1-6 тәулікке дейінгі жылымық күздік бидайдың әсіресе нашар дамыған дақылдардың қысқы төзімділігіне ықпал ететін болады (фазасы: көктеу - 3-ші жапырақ).

Батыс Қазақстан облысының шығыс бөлігінде биіктігі шамамен 12-29 см тұрақты қар жамылғысы байқалған, ол күздік бидай егістіктерінде топырақ бетінің түнгі ауа температурасының минус 13-29°C дейін төмендеуінен зақымдануын алдын алған, дегенмен 1-5 күн ішінде желдің 15 м/с жоғарылауы күздік бидай алқаптарында қар жамылғысының біркелкі таралмауына әкелуі мүмкін және осылайша оның қатып қалуына ықпал етеді.

Алматы облысының Жамбыл ауданында күздік бидайдың топырақ түптену түйінінің минималды температурасы минус 8°C құрады. Түркістан облысының Түлкібас ауданының бақылау учаскесінде күздік бидайдың топырақ түптену түйінінің температурасы минус 5°C-қа, Бәйдібек ауданында минус 14°C-қа, Қазығұрт ауданында минус 11°C-қа, Төлеби ауданында минус 2°C-қа және Сайрам ауданында минус 4°C-қа жеткен.

Жайылымдық мал шаруашылығының басым аумағында мал жайылымы жүргізілген, жануарларды қорада ұстау Батыс Қазақстан облысының Жәнібек ауданында, сондай-ақ Қостанай облысының Арқалық ауданында жалғасуда.

Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында, сондай-ақ Алматы облысының Қаратал ауданында мал азығын қыстақтарға жеткізу және төлдейтін аналық малдарды және төлдерді азықтандыру жалғасуда.

Қазақстанның батысындағы жайылымдық мал шаруашылығын бақылау аудандарында 2-9 күн бойы қырау және 1-2 күн бойы жылымық, оңтүстік-батыста 1-10 күн қырау және 1-6 күн жылымық, солтүстікте 6 күн қырау, орталықта 4-5 күн қырау, оңтүстік-шығыста 3-10 күн қырау және оңтүстікте 2 күн жылымық және 5-8 күн қырау болған.

Атырау облысының Қарабау, Индербор, Новый-Үштоған, Ганюшкино МС маңайларындағы жайылымдарда, сондай-ақ Жәнібек, Жалпақтал, Тайпак МС маңайларында екі күнге дейін көктайғақ және Алматы облысының Ақжар МС маңайында 1 тәулік бойы көктайғақ құбылыстары байқалды.

10 қаңтардағы мәліметтер бойынша, Қазталов ауданында (Жалпақтал МС) және Батыс Қазақстан облысының Жәнібек ауданында (Жәнібек МС), Алматы облысының Қаратал ауданында және Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында шөптің өте нашар жағдайы байқалуы жалғасуда, мал шаруашылығының қалған аймақтарында шөптің қанағаттанарлық жағдайы байқалған.

Жайылымдық мал шаруашылығы бақылау пункттерінің басым бөлігінде жайылымдар орташа және әлсіз тапталған. Қатты тапталған жайылымдар Алматы облысының Жамбыл (Айдарлы МС) және Қаратал (Ақжар МС) аудандарында, Батыс Қазақстан облысының Жәнібек (Жәнібек МС) ауданында және Қарағанды облысының Ақтоғай (Бектауата МС) ауданында байқалуы жалғасуда.

Шымның құрғақ жай-күйі Қызылорда облысының Қармақшы ауданында (Қарак МС) байқалды, шымның дымқыл жай-күйі Атырау облысының Құрманғазы ауданында (Новый-Үштоған) байқалған, қалған жайылымдық мал шаруашылығы аумақтарында шым қатқақ болды.